

Over een groundplane en nog wat

In mijn uit de herinnering geschreven verslag van het zendamateurisme in de Korrewegwijk in de stad Groningen in de jaren 1950-1960 memoreerde ik dat PAØGIN, Geert Heemstra en ondergetekende, de ongeoorloofde proef namen om met een 100TH een eindtrap te bouwen van één KW om vervolgens met de antenne aan de anode (via een dikke C) een hele nacht 80 meter onveilig te maken. Toen was het toegestane vermogen 150 watt. We zwoeren deze driestheid af om vervolgens het plan te smeden een groundplane te maken. Dit antennetype was in de begin jaren '50 erg populair geworden. Een lage afstralingshoek, dus een goede DX-antenne en eenvoudig te maken. PAØGN had er één gemaakt van antennasprietten, die de geallieerde troepen op hun tanks en jeeps gebruikten. Deze antennes waren in een zich ontwikkelende dump te koop en nogal duur. Geert en ik besloten het goedkoper te doen. Gewoon antennendraad, 5.10 meter lang verticaal in de lucht en 4 radialen van 5.20 meter onder een hoek van 135 graden. We vonden een oplossing. We mochten allebei graag vissen; noem ons maar sportvisser, en kregen het lumineuze idee een snoekhengel te gaan gebruiken. Hengelstokken waren toen bamboestokken uit één stuk; een luxe stok was een 4-delige japanner. Snoekhengels waren bamboestokken uit één stuk van wel 10 meter lang. We gingen naar Titus Blom, een erkende hengelsportzaak, in de Astraat in de stad Groningen en ja, hoor, daar lagen op een zolder een bos van deze bamboestokken. Maar, hoe vervoer je zo'n lengte door het stadsverkeer. We waren beide op de fiets, dus Geert voorop met de top van de stok op zijn nek en ik achterop met het einde van de stok op mijn nek. Het was als een tandem maar met twee stuurlieders. De route was Astraat, Westersingel, Noorderplantsoen, Korreweg en de Star Numanstraat, waar ik woonde. Want daar zouden we de antenne opzetten en uitproberen. Het Noorderplantsoen is na de ontmanteling van de laatmiddeleeuwse vesting Groningen, aangelegd op de hoogten en laagten van de oude stadswallen met delen van oude grachten. De weg van west naar oost, vanaf de plantsoenbrug tot de Nieuwe Ebbingestraat/Korreweg, ging over hoogten en laagten met in het midden een ovale vijver met een rondweg. Vlak voor deze vijver doorkruist de Kerklaan het plantsoen. Daarvoor een hoogte. Toen Geert op deze hoogte boven was trok hij mij tijdens zijn daling eigenlijk omhoog maar we kregen een behoorlijke snelheid, vlogen over de Kerklaan en stoven op de vijver af. Geert zwierde door de flessenhalsbocht naar rechts waardoor de bamboestok als een hefboom werkte en mij een nog hogere snelheid gaf. Ik schreeuwde wat, zag me

eigenlijk al in de vijver tussen de waterlelies liggen maar op het nippertje wist ik met behulp van een betonnen rand een nat pak enz. te voorkomen. Geert minderde vaart en vroeg wat er was. Nee, niks zei ik, maar ik had wel de bibber. De kruising Ebbingestraat richting Korreweg leverde géén moeilijkheden op. We konden in één keer door fietsen, de Korreweg af, de Hamburgerstraat en dan de Star Numanstraat. Mijn ouderlijk huis waar we de antenne op de dakkapel van mijn slaapkamer tegen een schoorsteen zouden op zetten. Achter het huis via een brandgang stak Geert de bamboestok omhoog die ik op het balkon net bij de top kon pakken om deze vervolgens via het platte dak van de woonkamer te transporteren naar het platte dak van mijn slaapkamer.. Daar stond een schoorsteen met zes rookkanalen, circa 15 meter hoog vanaf de begane grond gemeten. Ik knipte het zwiepje van de stok af en bond de stok met antennedraad aan de schoorsteen vast. Vooraf had ik een eitje om de top gedaan en de 5.10 meter straler kwam net tot aan de schoorsteen, vastgemaakt aan een eitje aan de stok. Coax eraan gesoldeerd alsmede de 4 radialen aan de mantel van de coax bevestigd. Eén radiaal moest ik over de nok van het dak gooien en bleef verder los hangen. Kippenladdertje van 10 meter gemaakt en via de zijkant van de dakkapel door twee gaatjes in de shack aan de antennetuner bevestigd. Ik had een prima DX-antenne; driekwart golf op 20, een hele golf op 15 en anderhalve golf op 10. Het ding werkte voortreffelijk. Maar de condities waren toen ook bovennormaal. Ik heb er veel zeldzame DX mee gewerkt. Door W.O.II had elk eiland in de stille oceaan een VS bezetting, al was het eiland zo groot als een kokosnoot. En waar Amerikanen zijn, zijn ook zendamateurs. Landjes als KHØ, 1, 2, 3, 4, 5, 8 en 9 waren op 15 en 20 gemakkelijk te werken. Ik herinner me het eerste met eigen gebouwde SSB transceiver gemaakte QSO met KX6BU op 20 meter. De groundplane ben ik lang trouw gebleven. Zoals bekend ben ik sinds jaren ook weer een "verticale", met de Butternut HF9V + 160.

73 Teun PA0TAU

Bamboe stokken zijn nog steeds te koop